
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

גיוון ואתגרים בחברה הישראלית - 59941

תאריך עדכון אחרון 03-10-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדיניות ציבורית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רוית מזרחי-שטלמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ravitmizrahis@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה עוסק במאפיינים מרכזיים של החברה הישראלית ובאופן ייחודי בגיוון החברתי ובאתגרים שגיוון זה מציב בפנינו. במסגרת הקורס נכיר את הקבוצות השונות המרכיבות את החברה הישראלית ואת המתחים המרכזיים המלווים פסיפס תרבותי, לאומי ופוליטי זה. במהלך הקורס נדון בגישות סוציולוגיות מרכזיות ובאמצעותן נבחן את השסעים הבולטים בחברה הישראלית באופן ביקורתי. הדיון יעסוק בסוגיות מרכזיות כמו: חברה ומדינה, עדתיות, דתיות, אתניות ועוד, ויעשה תוך בחינת מקרי בוחן שונים מתוך המציאות הישראלית המקומית.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. התבוננות ביקורתית על המאפיינים המרכזיים של החברה הישראלית.
2. הכרות עם קבוצות שונות בחברה הישראלית והאתגרים הנובעים משונות תרבותית.
3. דיון במדיניות ציבורית בהקשר של שונות תרבותית לאומית ופוליטית.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מדינת ישראל פסיפס חברתי-תרבותי, זהות אתניות וגבולות, שסעים חברתיים, סיור

חומר חובה לקריאה:

בן-פורת, ג., יונה, י., בשיר, ב. (2016) מבוא: מדיניות ציבורית וחברות רב-תרבותיות – סדר יום מחקרי חדש, בתוך: בן-פורת, ג., יונה, י., בשיר, ב. (עורכים) מדיניות ציבורית ורב-תרבותית, ירושלים: הוצאת מכון ון ליר והקיבוץ המאוחד, עמ' 7-38.

יער, א'. 2007. "המשכיות ושינוי בחברה הישראלית: המבחן של כור ההיתוך", בתוך: ח' הרצוג, ט' כוכבי וש' צילקר (עורכים). דורות, מרחבים, זהויות: מבטים עכשוויים על חברה ותרבות בישראל. ירושלים: מכון ון ליר בירושלים והוצאת הקיבוץ המאוחד. עמ' 72-104.

ששון-לוי, א., בן-פורת, ג., ושביט, ז., (2013) זהויות, גבולות ומרחבי מין בחברה בישראל, בתוך: ששון

לוי, א., בן-פורת, ג., ושביט, ז., (עורכים), מראי מקום זהויות משתנות ומיקומים חברתיים בישראל, מכון ון ליר בירושלים, עמ' 7-25.

כזום, ע., (1999) תרבות מערבית, תיג אתני וסגירות חברתית: הרקע לאי השוויון האתני בישראל, סוציולוגיה ישראלית א(2), עמ' 385-428.
פרס, יוחנן ובן רפאל, אליעזר, (2006) מבוא – שסעים חברתיים ורב-תרבותיות (עמ' 11-28) קירבה ומריבה שסעים בחברה הישראלית. תל-אביב: עם עובד.
כהן א' וליאון, נ' (2008). "לשאלת המעמד הבינוני-המזרחי בישראל". אלפיים, 32, עמ' 83-101.

כהן, י., הברפלד, י., וקריסטל, ט., (2013) מזרחים, אשכנזים ו"מעורבים": פערי השכלה בקרב יהודים ילידי ישראל. בתוך י' יונה, נ' מזרחי וי' פניגר (עורכים), פרקטיקה של הבדל בשדה החינוך בישראל: מבט מלמטה (עמ' 36-58). תל אביב: מכון ון ליר והקיבוץ המאוחד.
איילון, ח., (2018) תחומי הלימוד של בני ובנות הדור הראשון ללימודים גבוהים שהוריהם מבוססים כלכלית: מבט נוסף על הריבוד האופקי בישראל, מגמות, נג (1), עמ' 75-100.

בר-חיים, א., ושביט, י., (2018) התרחבות ההשכלה הגבוהה, שוויון כלכלי ושוויון הזדמנויות, מגמות, נג (1), עמ' 101-124.
פרס, יוחנן ובן רפאל, אליעזר, (2006) חילונים, דתיים וחרדים – יהדות מהי? (עמ' 95-137) קירבה ומריבה שסעים בחברה הישראלית. תל-אביב: עם עובד.

זיסר, ב' וכהן, א., (1999) מדמוקרטיה הסדרית לדמוקרטיה משברית: המאבק על הזהות הקולקטיבית בישראל. פוליטיקה כתב העת למדע המדינה ויחסים בינלאומיים, 3, עמ' 9-30.
לשם, א., (2005) עולי ברית המועצות לשעבר בין התבדלות לשילוב בחברה הישראלית, בתוך א', בראלי, ד' גוטווין, וט' פרילינג (עורכים), חברה וכלכלה בישראל: מבט היסטורי ועכשווי, עיונים בתקומת ישראל, ירושלים: יד יצחק בן צבי. עמ' 541-580.

שבתאי, מ., (2001) לחיות עם זהות מאוימת: חוויות החיים עם שוני בצבע עור בקרב צעירים ומתבגרים יוצאי אתיופיה בישראל, מגמות, מא (1-2), עמ' 97-112.
גאנם, א. (2004). על מצבו של המיעוט הערבי-פלסטיני בישראל, מדינה וחברה, עמ' 933-952.

אלחאג', מ'. (2000). זהות ואוריינטציה בקרב הערבים בישראל: מצב של פריפריה כפולה. בתוך: ר' גבזון וד' הקר (עורכות). השסע היהודי ערבי בישראל: מקראה. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה. עמ' 13-33.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 100 %
ראו פירוט במידע נוסף

מידע נוסף / הערות:
נוכחות-10%
מטלות שוטפות-20%
עבודה מסכמת-70%